

SISÄLLYSLUETTELO

PUOLUEEN NIMI, KOTIPAIKKA, TARKOITUS JA TOIMINTA

1 § Puolueen nimi.....	2
2 § Puolueen kotipaikka.....	2
3 § Puolueen tarkoitus.....	2
4 § Puolueen toiminnan laatu.....	2
5 § Puolueen nimen kirjoittaminen.....	2
6 § Puolueen tilikausi.....	2

PUOLUEEN RAKENNE JA JÄSENET

7 § Puolueen järjestö rakenne.....	3
8 § Puolueen jäsenyys.....	4
9 § Jäsenen eroaminen ja erottaminen.....	4
10 § Jäsenmaksut ja muut maksut.....	4
11 § Piirijärjestön tehtävät.....	5
12 § Kunnallisjärjestön tehtävät.....	5

PUOLUEHALLITUS

13 § Puoluehallituksen kokoonpano.....	6
14 § Puoluehallituksen tehtävät.....	6
15 § Puoluehallituksen kokoontuminen ja päätösvaltaisuus.....	7

PUOLUEVALTUUSKUNTA

16 § Puoluevaltuuskunnan kokoonpano.....	8
17 § Puoluevaltuuskunnan tehtävät.....	8
18 § Puoluevaltuuskunnan kokoontuminen ja päätösvaltaisuus.....	9

PUOLUEKOKOUS

19 § Puoluekokouksen tehtävät.....	9
20 § Puoluekokouksen henkilövaalit.....	10
21 § Vaaleissa käytettävät vaalitavat.....	10
22 § Puoluekokouksen vaalivaliokunta.....	13
23 § Jäsenyhdistysten äänivaltaiset edustajat.....	13
24 § Puoluekokouksen kokoontuminen ja päätösvaltaisuus.....	15
25 § Ylimääräiset puoluekokoukset.....	15
26 § Aloitteet.....	15

EHDOKKAIDEN ASETTAMINEN EDUSKUNTAVAALEISSA

27 § Ehdokkaiden asettaminen.....	16
28 § Jäsenäänestyksen toteuttaminen.....	16
29 § Ehdokkaiden nimeäminen jäsenäänestykseen.....	16
30 § Osanotto jäsenäänestykseen.....	17

EDUSKUNTARYHMÄ JA OSALLISTUMINEN HALLITUKSEEN

31 § Eduskuntaryhmä.....	17
32 § Osallistuminen hallitusyhteistyöhön.....	17

MUITA SÄÄDÖKSIÄ

33 § Puolueen sisäisissä vaaleissa käytettävä vaalitapa.....	18
34 § Sukupuolikiintiöt.....	18
35 § Neuvoa-antava jäsenäänestys.....	18

SÄÄNTÖMUUTOKSET, PUOLUEEN PURKAMINEN

36 § Puolueen sääntöjen muuttaminen.....	18
37 § Puolueen purkaminen.....	18

PUOLUEEN NIMI, KOTIPAikka, TARKOITUS JA TOIMINTA

1 § Puolueen nimi

Puolueen nimi on Vihreä liitto r.p., ruotsiksi Gröna förbundet r.p., saameksi Ruoná lihttu r.b. Vihreä liitto r.p:stä käytetään alempana myös nimitystä puolue.

2 § Puolueen kotipaikka

Puolueen kotipaikka on Helsingin kaupunki ja toiminta-alue koko maa. Puolueen kieliä ovat suomi ja ruotsi, rekisteröimis- ja pöytäkirjakieli on kuitenkin suomi.

3 § Puolueen tarkoitus

Puolueen tarkoituksena on edistää luonnon- ja ympäristönsuojelua, yhteiskunnallista ja alueellista oikeudenmukaisuutta, henkistä kasvua, tasa-arvoa ja kestäväää kehitystä maailmanlaajuisesti. Puolueen tehtävänä on edistää kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia yhteiskunnallisessa päätöksenteossa sekä vaikuttaa poliittisiin ja valtiollisiin asioihin puolueen periaateohjelman mukaisesti.

4 § Puolueen toiminnan laatu

Tarkoituksensa toteuttamiseksi puolue:

- harjoittaa tutkimus- ja julkaisutoimintaa
- kerää ja välittää tietoa
- tekee aloitteita ja kannanottoja
- osallistuu yhteiskunnalliseen toimintaan asettamalla ehdokkaita valtiollisiin ja kunnallisiin vaaleihin.

Toimintansa tukemiseksi puolue voi ottaa vastaan lahjoituksia ja jälkisäädöksiä, ostaa, omistaa ja hallita kiinteää omaisuutta sekä asianomaisella luvalla järjestää rahankeräyksiä ja arpajaisia, harjoittaa kahvila- ja ravintolaliikettä samoin kuin kustannustoimintaa sekä muuta puolueen tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeellista varainhankintaa, jonka tarkoituksena ei ole taloudellisen voiton hankkiminen puolueen jäsenille.

5 § Puolueen nimen kirjoittaminen

Puolueen nimen kirjoittavat puolueen puheenjohtaja tai varapuheenjohtajat, joku heistä yhdessä puoluesihteerin tai puoluehallituksen määräämän puolueen työntekijän kanssa.

Puoluehallitus voi myös antaa oikeuden kirjoittaa puolueen nimi yksin jollekin puolueen työntekijälle tai luottamushenkilölle.

6 § Puolueen tilikausi

Puolueen tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätös sekä muut tarpeelliset asiakirjat on annettava tilintarkastajien tarkistettavaksi viimeistään kolme viikkoa ennen tilinpäätöksen käsittelevää puoluevaltuuskunnan kokousta.

PUOLUEEN RAKENNE JA JÄSENET

7 § Puolueen järjestö rakenne

Puolue on kiinteä liitto, joka koostuu perusyhdistyksistä, kunnallisjärjestöistä, piirijärjestöistä, liittojärjestöistä ja liittojärjestöjen paikallisyhdistyksistä sekä valtakunnallisista henkilöjäsenyhdistyksistä.

Perusyhdistykset

Perusyhdistyksen toiminta-alueena on yksi tai useampi kunta tai kunnanosa. Perusyhdistyksen jäseniä ovat henkilöjäsenet.

Perusyhdistyksen tehtävä on edustaa puoluetta toiminta-alueellaan.

Kunnallisjärjestöt

Mikäli kunnan alueella on vain yksi puolueen jäsenyhdistys, se toimii kyseisen kunnan kunnallisjärjestönä.

Mikäli kunnan alueella toimii useita puolueen jäsenyhdistyksiä, voivat nämä perustaa kattojärjestökseen kunnallisjärjestön, jonka jäseniä ovat kyseiset yhdistykset. Muussa tapauksessa puoluehallitus päättää, mikä kunnassa toimivista jäsenyhdistyksistä hoitaa kunnallisjärjestön tehtäviä.

Kunnallisjärjestön tehtävät on lueteltu 12 §:ssä.

Piirijärjestöt

Piirijärjestön toiminta-alueena on eduskuntavaalien vaalipiiri. Piirijärjestön jäseniä ovat sen toiminta-alueen perusyhdistykset, kunnallisjärjestöt ja liittojärjestöjen paikallisyhdistykset.

Piirijärjestön tehtävät on lueteltu 11 §:ssä.

Liittojärjestöt

Liittojärjestöksi kutsutaan valtakunnallista järjestöä, jonka jäseniä ovat liittojärjestön omat paikallisyhdistykset sekä mahdolliset suorat henkilöjäsenet. Liittojärjestön toiminta-alueena on koko maa ja sillä on oltava paikallisyhdistys vähintään neljän piirijärjestön alueella.

Liittojärjestön paikallisyhdistykset

Liittojärjestön paikallisyhdistys edustaa liittojärjestöä omalla, liittojärjestön vahvistamalla toiminta-alueellaan. Liittojärjestön paikallisyhdistyksen jäseniä ovat henkilöjäsenet.

Valtakunnalliset henkilöjäsenyhdistykset

Valtakunnallisen henkilöjäsenyhdistyksen jäseniä ovat henkilöjäsenet. Valtakunnallisen henkilöjäsenyhdistyksen toiminta-alueena on koko maa ja sillä on oltava jäseniä vähintään neljän piirijärjestön alueella.

8 § Puolueen jäsenyys

Jäsenyhdistykset

Puolueen varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä rekisteröity yhdistys, joka on joko perusyhdistys, kunnallisjärjestö, piirijärjestö, liittojärjestö, liittojärjestön paikallisyhdistys tai valtakunnallinen henkilöyhdistys, ja joka hyväksyy puolueen periaateohjelman ja säännöt ja täyttää muut 7 §:ssä mainitut edellytykset. Varsinaisia jäseniä kutsutaan näissä säännöissä jäsenyhdistyksiksi.

Jäsenyhdistyksen hyväksymisestä ja erottamisesta päättää puoluevaltuuskunta.

Kannatusjäsenet

Puolueen kannatusjäseneksi voidaan hyväksyä yksityishenkilö tai oikeustoimikelpoinen yhteisö. Kannatusjäsenillä ei ole äänioikeutta.

Kannatusjäsenen hyväksymisestä ja erottamisesta päättää puoluehallitus.

Henkilöjäsenet

Henkilöjäsenet kuuluvat johonkin jäsenyhdistykseen. Sama henkilöjäsen voi olla halutessaan useamman yhdistyksen jäsen.

Henkilöjäsenen hyväksymisestä ja erottamisesta päättää jäsenyhdistys siten kuin sen säännöissä määrätään.

9 § Jäsenen eroaminen ja erottaminen

Jäsenyhdistys tai kannatusjäsen voidaan erottaa, jos jäsen on jättänyt eräänntyneen jäsenmaksunsa maksamatta tai muuten jättänyt täyttämättä ne velvollisuudet, joihin jäsen on puolueeseen liittymällä sitoutunut tai on menettelyllään puolueessa tai sen ulkopuolella huomattavasti vahingoittanut puoluetta tai ei muutoin täytä laissa taikka näissä säännöissä mainittuja jäsenyyden ehtoja.

Perusyhdistys, liittojärjestön paikallisyhdistys tai valtakunnallinen henkilöjäsenyhdistys voidaan erottaa myös, jos yhdistys on muuttunut pysyvästi toimimattomaksi, minkä katsotaan tapahtuneen, jos yhdistyksellä ei kolmena peräkkäisenä vuonna ole ollut yhtäkään jäsenmaksun maksanutta henkilöjäsentä.

Puolueen jäsenyhdistykseen kuuluva henkilöjäsen ei voi kuulua toiseen puolueeseen tai olla ehdolla toisen puolueen listoilla vaaleissa. Jäsenyhdistyksen on erotettava tällainen jäsenensä. Ellei jäsenyhdistys erota jäsentä, voi puoluevaltuuskunta erottaa jäsenyhdistyksen puolueesta.

10 § Jäsenmaksut ja muut maksut

Jäsenyhdistysten jäsenmaksut puolueelle

Jäsenyhdistyksiltä kannetaan jäsenmaksua kustakin yhdistyksen henkilöjäsenestä jäljempänä kuvatulla tavalla.

Niiltä puolueen jäsenyhdistyksiltä, joilla ei ole henkilöjäseniä, ei kanneta jäsenmaksua.

Henkilöjäsenien jäsenmaksut

Jäsenyhdistyksen henkilöjäsen maksaa vuosittain jäsenmaksun, joka sisältää sekä henkilöjäsenen jäsenmaksun jäsenyhdistykselle että jäsenyhdistyksen jäsenmaksun puolueelle kyseisestä henkilöjäsenestä.

Henkilöjäsenien maksamaa jäsenmaksua kutsutaan näissä säännöissä perusjäsenmaksuksi. Vähävaraisilta henkilöjäseniltä perittävää alennettua jäsenmaksua kutsutaan alennetuksi jäsenmaksuksi.

Puoluekokous päättää vuosittain:

- perusjäsenmaksun ja alennetun jäsenmaksun suuruuden
- perusjäsenmaksun ja alennetun jäsenmaksun jakautumisesta jäsenyhdistykselle ja puolueelle tuleviin jäsenmaksuosuuksiin.

Mikäli jäsenyhdistys ei ole säännöissään siirtänyt jäsenmaksuista päättämistä puoluekokouksen tehtäväksi, puoluekokous päättää vain yhdistykseltä puolueelle tulevan jäsenmaksuosuuden suuruuden.

Kannatusjäsenmaksut

Puolueen kannatusjäsenet maksavat vuosittain kannatusjäsenmaksun, jonka suuruuden päättää puoluekokous.

Luottamushenkilömaksut

Puoluehallitus voi päättää, että luottamustoimiin valittujen henkilöiden tulee maksaa kokous-, vuosi- ja kuukausipalkkioistaan tietyn suuruinen luottamushenkilömaksu puolueelle.

11 § Piirijärjestön tehtävät

Puoluehallituksen nimeämä piirijärjestö

1. edustaa puoluetta piiritasolla
2. asettaa eduskuntavaaleissa puolueen listoille ehdokkaat ja vastaa puolueen eduskuntavaalikampanjasta vaalipiirissä
3. voi päättää luottamushenkilömaksun perimisestä vaalipiirikohtaisiin, maakunnallisiin tai vastaaviin luottamustehtäviin valituilta
4. hoitaa muut puoluehallituksen sille määräämät tehtävät.

12 § Kunnallisjärjestön tehtävät

Puoluehallituksen nimeämä kunnallisjärjestö

1. edustaa puoluetta paikallisella tasolla
2. asettaa kunnallisissa vaaleissa puolueen listoille ehdokkaat ja vastaa puolueen kunnallisvaalien kampanjasta
3. voi päättää luottamushenkilömaksun perimisestä kunnallisiin luottamustoimiin valituilta
4. hoitaa muut puoluehallituksen sille määräämät tehtävät.

PUOLUEHALLITUS

13 § Puoluehallituksen kokoonpano

Puolueen asioita hoitaa 12-jäseninen puoluehallitus. Puoluehallituksen puheenjohtajaa kutsutaan puolueen puheenjohtajaksi ja puoluehallituksen varapuheenjohtajia puolueen varapuheenjohtajiksi.

Puoluekokous valitsee puolueen puheenjohtajan, kolme varapuheenjohtajaa, puoluehallituksen muut jäsenet (8 henkilöä) ja muiden jäsenten henkilökohtaiset varajäsenet (8 henkilöä) kahden vuoden pituiseksi toimikaudeksi kerrallaan.

Puoluehallituksen jäseniä ja varajäseniä koskevat seuraavat toimikausien rajaukset:

1. Sama henkilö voi olla puoluehallituksen varsinaisena jäsenenä enintään kaksi täyttä toimikautta peräkkäin.
2. Sama henkilö voi olla puoluehallituksen varajäsenenä enintään kaksi täyttä toimikautta peräkkäin.
3. Edellisten rajausten lisäksi sama henkilö ei voi olla puoluehallituksen varsinaisena tai varajäsenenä pitempään kuin neljä täyttä toimikautta peräkkäin.
4. Riippumatta siitä, kuinka monta kautta on ollut puoluehallituksen varsinaisena tai varajäsenenä, sama henkilö voidaan valita puolueen varapuheenjohtajaksi enintään kahdeksi täydeksi toimikaudeksi peräkkäin.
5. Riippumatta siitä, kuinka monta kautta on ollut puoluehallituksen varsinaisena tai varajäsenenä tai varapuheenjohtajana, sama henkilö voidaan valita puolueen puheenjohtajaksi enintään kolmeksi täydeksi toimikaudeksi peräkkäin.

Puoluekokous voi erottaa puoluehallituksen jäsenen toimestaan, vaikka se aika, joksi hänet on valittu, ei ole kulunut loppuun.

Mikäli puoluehallituksen jäsen eroaa tai erotetaan ennen toimikauden päättymistä, valitsee puoluekokous hänen tilalleen uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Puoluehallitukseen valitaan tasapuolisesti naisia ja miehiä niin, että kumpiakin on puoluehallituksen jäsenenä vähintään viisi.

Samaa henkilöä ei voida valita sekä puoluehallituksen että -valtuuskunnan jäseneksi.

Puoluesihteerillä ja puoluevaltuuskunnan puheenjohtajistolla on puoluehallituksen kokouksessa läsnäolo-, puhe- ja esitysoikeus. Vihreän eduskuntaryhmän jäsenillä sekä puoluetta edustavilla Euroopan parlamentin jäsenillä on läsnäolo- ja puheoikeus puoluehallituksen kokouksissa.

14 § Puoluehallituksen tehtävät

Puoluehallituksen tehtävänä on sen lisäksi, mitä näissä säännöissä on erikseen määrätty:

1. johtaa puolueen toimintaa
2. huolehtia puoluekokousten ja puoluevaltuuskunnan päätösten täytäntöönpanosta
3. suunnitella ja ohjata puolueen kansainvälistä, valtiollista ja kunnallista toimintaa sekä vaalivalmisteluja
4. päättää vaaliliitoista
5. valita ehdokkaat Euroopan parlamentin vaaleihin

6. nimetä edustajat tärkeimpiin tiedotusvälineiden vaalitentteihin
7. ottaa puolueen palvelukseen tarpeelliset toimihenkilöt, sopia heidän palkoistaan ja määritellä heidän tehtävänsä
8. nimetä tarpeelliseksi katsomansa puolueen työryhmät ja valita niille puheenjohtaja ja jäsenet
9. päättää puolueen hyväksi tapahtuvista varainkeräyksistä
10. vastata puolueen varojen ja omaisuuden hoidosta sekä muusta taloudellisesta toiminnasta ja päättää lainan ottamisesta sekä takauksen antamisesta
11. päättää, kuka varapuheenjohtajista toimii puheenjohtajan sijaisena ja kuka puolueen työntekijöistä toimii puoluesihteerin sijaisena, mikäli jompikumpi on tilapäisen esteen vuoksi estynyt hoitamasta tehtäväänsä
12. päättää puoluekokousten aika ja paikka, kutsua puoluekokous koolle sääntöjen mukaisesti, valmistella puoluekokoukset ja sääntöjen määräämät asiat puoluekokoukselle ja käsitellä puoluekokoukselle esitetyt aloitteet
13. päättää puoluevaltuuskunnan kokousten aika ja paikka, kutsua puoluevaltuuskunta koolle sääntöjen määräysten mukaisesti, valmistella puoluevaltuuskunnan kokoukset
14. nimetä kunnallisjärjestöt ja määrätä niiden toiminta-alueet
15. nimetä piirijärjestöt
16. nimetä edustajat valtioneuvostoihin, ministeriöiden hallinnonaloihin kuuluviin työryhmiin, neuvottelukuntiin ja vastaaviin, joista nimityspyyntö on tullut Vihreä liitto r.p.:lle
17. nimetä edustajat kunta-alan valtakunnallisiin luottamuspaikkoihin
18. valita edustajat Euroopan vihreiden päätöselimiin
19. päättää luottamushenkilömaksusta ja sen suuruudesta
20. hyväksyä ja erottaa puolueen kannatusjäsenet
21. hoitaa muut puolueen toimintaan liittyvät tehtävät.

Puoluehallitus noudattaa seuraavia sääntöjä tekemissään nimityksissä, esityksissä ja toimihenkilöiden palkkaamisessa

- jos luottamushenkilön kausi on vaalikauden mittainen, voidaan sama edustaja nimetä korkeintaan kahdelle täydelle kaudelle peräkkäin (kahdeksan vuotta)
- jos luottamushenkilön kausi on kahden vuoden pituinen, voidaan sama edustaja nimetä korkeintaan kolmelle täydelle kaudelle peräkkäin (kuusi vuotta)
- jos luottamushenkilön kausi on vuoden pituinen, voidaan sama edustaja nimetä korkeintaan neljälle täydelle kaudelle peräkkäin (neljä vuotta)
- palkattaessa henkilöitä vakinaiseen työsuhteeseen puoluehallituksen on asetettava toimet yleiseen hakuun.

15 § Puoluehallituksen kokoontuminen ja päätösvaltaisuus

Puoluehallitus kokoontuu puheenjohtajansa tai hänen estyneenä ollessaan jonkun varapuheenjohtajansa kutsusta tämän pitäessä sitä tarpeellisena tai kolmen puoluehallituksen jäsenen sitä puheenjohtajalta kirjallisesti vaatiessa erikseen ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Puoluehallitus on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään seitsemän puoluehallituksen jäsentä, joista yhden tulee olla puheenjohtaja tai joku varapuheenjohtajista.

PUOLUEVALTUUSKUNTA

16 § Puoluevaltuuskunnan kokoonpano

Puolueella on 43-jäseninen puoluevaltuuskunta. Puoluekokous valitsee puoluevaltuuskunnan puheenjohtajan, kaksi varapuheenjohtajaa, 40 muuta jäsentä sekä näille henkilökohtaiset varajäsenet kahden vuoden pituisiksi toimikausiksi kerrallaan.

Puoluevaltuuskunnan jäseniä ja varajäseniä koskevat seuraavat toimikausien rajaukset:

1. Sama henkilö voi olla puoluevaltuuskunnan varsinaisena jäsenenä enintään kaksi täyttä toimikautta peräkkäin.
2. Sama henkilö voi olla puoluevaltuuskunnan varajäsenenä enintään kaksi täyttä toimikautta peräkkäin.
3. Edellisten rajausten lisäksi sama henkilö ei voi olla puoluevaltuuskunnan varsinaisena tai varajäsenenä pitempään kuin neljä täyttä toimikautta peräkkäin.
4. Riippumatta siitä, kuinka monta kautta on ollut puoluevaltuuskunnan varsinaisena tai varajäsenenä, sama henkilö voidaan valita puoluevaltuuskunnan puheenjohtajaksi enintään kahdeksi tädeksi toimikaudeksi peräkkäin.

Puoluevaltuuskuntaan valitaan tasapuolisesti naisia ja miehiä niin, että kumpiakin on vähintään 18.

Samaa henkilöä ei voida valita sekä puoluehallituksen että -valtuuskunnan jäseneksi.

Puoluekokous voi erottaa puoluevaltuuskunnan jäsenen toimestaan, vaikka se aika, joksi hänet on valittu, ei ole kulunut loppuun.

Mikäli puoluevaltuuskunnan jäsen eroaa tai erotetaan ennen toimikauden päättymistä, valitsee puoluekokous hänen tilalleen uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Puolueen puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla, puoluesihteerillä, Vihreän eduskuntaryhmän jäsenillä sekä puoluetta edustavilla Euroopan parlamentin jäsenillä on puoluevaltuuskunnan kokouksissa läsnäolo-, puhe- ja esitysoikeus. Puoluehallituksen jäsenillä on puoluevaltuuskunnan kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus.

17 § Puoluevaltuuskunnan tehtävät

Puoluevaltuuskunnan tehtävänä on sen lisäksi, mitä näissä säännöissä on erikseen määrätty:

1. päättää periaatteellisista ja ohjelmallisista kannanotoista ja linjauksista puoluekokousten välillä
2. käydä päivänpoliittista ja kauaskantoista keskustelua puolueen toimista ja näkemyksistä
3. hyväksyä puolueen ohjelmat lukuun ottamatta periaateohjelmaa ja poliittista ohjelmaa, ellei puoluevaltuuskunta päättää siirtää ohjelmien hyväksymistä puoluekokoukselle tai puoluehallitukselle
4. hyväksyä äänestys- ja vaalijärjestys kansallisiin ja Euroopan parlamentin vaaleihin
5. päättää osallistumisesta presidentinvaaleihin ja valita puolueen presidenttiehdokas, ellei puoluevaltuuskunta päättää siirtää näitä päätöksiä puoluekokoukselle
6. valita uusi henkilö puoluehallituksen jäsenen tai puoluesihteerin tilalle aina seuraavaan puoluekokoukseen asti, jos puoluehallituksen jäsen tai puoluesihteri eroaa tai on pysyvästi estynyt hoitamasta tehtäväänsä

7. tehdä aloitteita puoluekokoukselle ja puoluehallitukselle
8. hyväksyä ja erottaa puolueen jäsenyhdistykset
9. hyväksyä seuraavan kalenterivuoden toimintasuunnitelma ja talousarvio
10. valita seuraavalle kalenterivuodelle joko yksi tilintarkastusyhteisö tai kaksi tilintarkastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa
11. vahvistaa edellisen kalenterivuoden toimintakertomus ja tilinpäätös
12. päättää vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.

18 § Puoluevaltuuskunnan kokoontuminen ja päätösvaltaisuus

Puoluevaltuuskunnan on pidettävä vähintään yksi kokous vuosittain. Tämä sääntömääräinen kokous on pidettävä toukokuun loppuun mennessä. Muutoin puoluevaltuuskunta kokoontuu itse päättämänsä kokoussaikataulun mukaisesti.

Puoluevaltuuskunta kokoontuu myös, jos puoluehallitus katsoo siihen olevan aihetta tai jos kuusi puoluevaltuuskunnan jäsentä vaatii sitä kirjallisesti puoluehallitukselta erikseen ilmoittamansa asian käsittelyä varten.

Puoluevaltuuskunta on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään 22 puoluevaltuuskunnan jäsentä, joista yhden tulee olla puoluevaltuuskunnan puheenjohtaja tai joku varapuheenjohtajista.

Puoluevaltuuskunnan kokoukset kutsuu koolle puoluehallitus. Puoluevaltuuskunnan kokouskutsu on lähetettävä viimeistään viikkoa ennen kokousta postitse tai sähköpostitse puoluevaltuuskunnan jäsenen ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen.

PUOLUEKOKOUS

19 § Puoluekokouksen tehtävät

Puoluekokouksen tehtävänä on:

1. hyväksyä puolueen periaateohjelma ja poliittinen ohjelma
2. hyväksyä puolueen strategia
3. valita joka toinen vuosi, tässä järjestyksessä:
 - 3.1. puolueen puheenjohtaja
 - 3.2. puoluesihteri
 - 3.3. puoluevaltuuskunnan puheenjohtaja
 - 3.4. puolueen kolme varapuheenjohtajaa
 - 3.5. puoluevaltuuskunnan kaksi varapuheenjohtajaa
 - 3.6. puoluehallituksen 8 muuta jäsentä ja näille henkilökohtaiset varajäsenet
 - 3.7. puoluevaltuuskunnan muut 40 jäsentä ja näille henkilökohtaiset varajäsenet
4. päättää 10 §:n mukaisista jäsenmaksuista seuraavalle toimikaudelle:
 - 4.1. perusjäsenmaksun ja alennetun jäsenmaksun suuruus
 - 4.2. perusjäsenmaksun ja alennetun jäsenmaksun jakautuminen puolueelle ja jäsenyhdistykselle tuleviin jäsenmaksuosuuksiin

- 4.3. kannatusjäseniltä perittävän kannatusjäsenmaksun suuruus
5. käsitellä aloitteet, jotka on määräaikana ennen kokousta kirjallisesti tehty puoluehallitukselle tai jotka puoluehallitus esittää kokouksen käsiteltäväksi
6. käsitellä muut asiat, jotka kokous päättää ottaa käsiteltäväkseen.

20 § Puoluekokouksen henkilövaalit

Puoluekokous valitsee puoluehallituksen, puoluevaltuuskunnan ja puoluesihteerin.

Vaalikelpoisia puoluehallitukseen ja -valtuuskuntaan sekä puoluesihteeriksi ovat henkilöt, joita jokin jäsenyhdistys on esittänyt kyseisen toimielimen jäseneksi puoluekokoukseen mennessä. Esityksessä ei tarvitse yksilöidä, esitetäänkö varsinaiseksi vai varajäseneksi, eikä myöskään varsinaisen jäsenen henkilökohtaista varajäsentä. Henkilö, jota on esitetty puoluehallitukseen, on vaalikelpoinen myös puoluevaltuuskunnan jäseneksi. Puoluekokouksessa voidaan nimetä myös muita ehdokkaita.

Puoluehallituksen ja -valtuuskunnan jäsenten ja varajäsenten vaaleissa äänestetään samalla kertaa molemmista siten, että ehdokkaana on aina sekä varsinainen jäsen että hänen henkilökohtainen varajäsenensä.

Puolueen puheenjohtajan, varapuheenjohtajien, puoluesihteerin sekä puoluehallituksen ja -valtuuskunnan jäsenten ja varajäsenten toimikausi alkaa heti, kun heidät on valittu.

Puoluesihteerin voidaan valita enintään kolmeksi täydeksi kahden vuoden toimikaudeksi.

21 § Vaaleissa käytettävät vaalitavat

Puoluekokouksessa käytävissä vaaleissa noudatetaan tässä pykälässä määriteltyä vaalitapaa. Muissa puolueen sisäisissä vaaleissa vaalit käydään kuten näiden sääntöjen 33 §:ssä on määrätty.

21a §

Kun valittavia henkilöitä on yksi, käytetään seuraavassa kuvattua siirtoäänivaalitapaa:

1. Äänestäjä merkitsee asetetut ehdokkaat äänestyslippuun haluamassaan järjestyksessä: parhaaksi katsomansa ehdokkaan ensimmäiseksi, toiseksi parhaaksi katsomansa ehdokkaan toiseksi jne. Äänestäjä voi halutessaan merkitä äänestyslippuun myös vähemmän nimiä kuin vaalissa on ehdokkaita.
2. Jokainen äänestyslippu lasketaan ääneksi sille ehdokkaalle, joka on merkitty lipussa ykköseksi.
3. Jos joku ehdokkaista on saanut ehdottoman enemmistön eli yli puolet annetuista ykkösäänistä, on tämä voittanut vaalin.
4. Jos kukaan ehdokkaista ei saa ehdotonta enemmistöä äänistä, karsitaan pois vähiten ääniä saanut ehdokas.
5. Jokainen tämän karsitun ehdokkaan saama äänestyslippu siirretään ääneksi sille ehdokkaalle joka on merkittynä lipussa toiselle sijalle
6. Jos joku ehdokkaista on nyt saanut yli puolet annetuista äänistä, hän on voittanut vaalin.
7. Jos kukaan ehdokkaista ei edelleenkään ole saanut enemmistöä äänistä, karsitaan pois jäljellä olevista ehdokkaista vähiten ääniä saanut. Jokainen tämän karsitun ehdokkaan äänestyslippu siirretään ääneksi lipussa seuraavana olevalle ei-karsitulle ehdokkaalle. Tämä toistetaan niin monta kertaa, että joku jäljellä olevista ehdokkaista on saanut ehdottoman enemmistön äänistä.

8. Jos ehdokkaat laskennan jossain vaiheessa päätyvät tasatilanteeseen, määritellään heidän keskinäinen järjestyksensä kuten 21c §:ssä määritellään

9. Jos karsittavan ehdokkaan äänestyslipun perusteella ei voida päätellä, kenelle ääni tulisi siirtää, jaetaan ylijäämä kyseisen äänestyslipun osalta tasan kaikkien jäljellä olevien ehdokkaiden kesken, siten kuin 21b §:n kohdassa 4 kuvataan.

21b §

Kun valittavia henkilöitä on enemmän kuin yksi, käytetään tässä ja 21c §:ssä kuvattua siirtoäänivaalitapaa. Siirtoäänivaali etenee vaiheittain seuraavasti:

1. Äänestäjä merkitsee äänestyslippuun haluamansa määrän nimiä suosituimmuusjärjestyksessä.

Valittaessa toimielintä, jossa varsinaisilla jäsenillä on henkilökohtaiset varajäsenet, ehdokkaat asetetaan varsinainen-vara-pareina.

2. Läpimenokynnys

Lasketaan hyväksytyjen äänestyslippujen lukumäärä ja sen perusteella läpimenokynnys seuraavasti: läpimenokynnys = hyväksytyjen äänestyslippujen lukumäärä/(täytettävien paikkojen lukumäärä + 1), kahden desimaalin tarkkuudella ylöspäin pyöristäen

3. Ääntenlaskennan ensimmäinen vaihe

Ensimmäisessä vaiheessa lasketaan kunkin ehdokkaan ykkösäännet eli äänestysliput, joissa ehdokas on merkittynä ensimmäiselle sijalle. Ehdokkaat, joiden ykkösäänien määrä on sama tai suurempi kuin läpimenokynnys, tulevat valituiksi

4. Ylijäämän siirto

Jos ääntenlaskennan ensimmäisen vaiheen jälkeen on paikkoja täyttämättä, siirretään valittujen henkilöiden äänistä syntynyttä ylijäämää.

Ylijäämä

Siirtyvä ylijäämä määritetään siten, että ehdokkaan kaikista ääntenlaskennan suoritetuista vaiheista saamasta kokonaisäänimäärästä vähennetään läpimenokynnys. Ylijäämän siirto aloitetaan suurimman äänimäärän saavuttaneesta ehdokkaasta.

Tarkasteltavat äänestysliput

Mikäli ylijäämää esiintyy ääntenlaskun ensimmäisessä vaiheessa, tarkastellaan kaikkia ehdokkaan hyväksi ääntenlaskun ensimmäisessä vaiheessa luettuja äänestyslippuja.

Jos ylijäämää ilmenee ääntenlaskun myöhemmässä vaiheessa johtuen toisen ylijäämän siirrosta tai ehdokkaan tai ehdokkaiden karsimisesta, tarkastellaan vain sitä viimeistä joukkoa äänestyslipukkeita, jotka ovat kaikki samanarvoisia ja jotka aiheuttivat kyseisen ylijäämän.

Siirtoarvo

Yksittäisen äänestyslipun perusteella siirtyvä ylijäämä eli äänestyslipun siirtoarvo määritetään siten, että ylijäämä jaetaan tarkastelun kohteena olevien äänestyslippujen kokonaismäärällä. Siirtoarvo määritellään kahden desimaalin tarkkuudella alaspäin pyöristäen.

Äänten siirtäminen

Äänestyslippuihin merkityn suosituimmuusjärjestyksen mukaisesti äänestysliput siirretään äänestyslipussa seuraavana olevan ehdokkaan hyväksi. Mikäli äänestyslipussa seuraavaksi merkitty ehdokas on jo tullut valituksi tai karsituksi, siirretään äänestysliput tätä seuraavalle jne. Jokainen siirtyvä äänestyslippu kasvattaa ehdokkaan äänimäärää äänestyslipun siirtoarvon verran.

Mikäli äänestyslipun perusteella ei ylijäämää voida siirtää, jaetaan ylijäämä kyseisen äänestyslipun osalta tasan kaikkien jäljellä olevien ehdokkaiden kesken kahden desimaalin tarkkuudella alaspäin pyöristäen.

5. Karsinta

Jos siirrettävää ylijäämää ei enää ole ja täytettäviä paikkoja on jäljellä, karsitaan vähiten ääniä saanut ehdokas, ja kaikki tämän äänet siirretään täydellä siirtoarvollaan muille ehdokkaille, kuten kohdassa 4 määrätään.

Jos tämän jälkeen kukaan ehdokkaista ei ole ylittänyt läpimenokynnystä, karsitaan seuraavaksi vähiten ääniä saanut ehdokas.

6. Sukupuolikiintiöt

Jos ehdokkaan karsiminen johtaisi siihen, että säännöissä määrätty sukupuolikiintiö ei täyttyisi, karsitaan hänen sijastaan ehdokas, jolla on seuraavaksi vähiten ääniä.

7. Jos ehdokkaat laskennan jossain vaiheessa päätyvät tasatilanteeseen, määritellään heidän keskinäinen järjestyksensä kuten 21c §:ssa määritellään

8. Tätä prosessia jatketaan, kunnes kaikki täytettävät paikat on täytetty.

21c §

Ehdokkaiden keskinäinen järjestys tasatilanteessa

Mikäli yhdellä tai useammalla ehdokkaalla on sama äänimäärä tilanteessa, jolloin valituksi tulleita ensimmäisellä kierroksella on enemmän kuin täytettäviä paikkoja tai ensimmäisen kierroksen ylijäämää jaettaessa tai karsintatilanteessa silloin, kun ehdokkaiden hyväksi ei ole siirtynyt ylijäämää määräytyy ehdokkaiden keskinäinen järjestys heidän saavuttamiensa kakkosäänten perusteella. Kakkosäänten ollessa tasan tarkastellaan ehdokkaiden saavuttama kolmosäänten määrä jne. Mikäli äänestyslippujen perusteella ei voida määrittää ehdokkaiden keskinäistä järjestystä ratkaisee ehdokkaiden keskinäisen järjestyksen arpa.

Ehdokkaiden päätyessä ylijäämää siirrettäessä tai karsintatilanteessa samaan äänimäärään silloin, kun heidän hyväkseen on siirtynyt ääniä määräytyy ehdokkaiden keskinäinen järjestys ääntenlaskennan aikaisemman vaiheen perusteella silloin, kun ehdokkailla vielä oli eri äänimäärä. Jos ehdokkaiden äänimäärät kaikissa ääntenlaskun vaiheissa ovat olleet samat määräytyy heidän keskinäinen järjestyksensä alkuperäisten kakkosäänten perusteella. Kakkosäänten ollessa tasan tarkastellaan ehdokkaiden saavuttama kolmosäänten määrä jne. Mikäli äänestyslippujen perusteella ei voida määrittää ehdokkaiden keskinäistä järjestystä ratkaisee ehdokkaiden keskinäisen järjestyksen arpa.

21d §

Puoluekokouksen henkilövaalit käydään suljetuin lipuin.

22 § Puoluekokouksen vaalivaliokunta

Puoluekokous asettaa vaalivaliokunnan, jonka tehtävänä on valmistella puoluekokoukselle esitys puoluehallituksen ja -valtuuskunnan kokoonpanoista.

Vaalivaliokunnan kokoonpanossa tulee ottaa huomioon tasapuolinen piirijärjestöjen, valtakunnallisten liittojärjestöjen sekä valtakunnallisten henkilöjäsenyhdistysten edustus.

23 § Jäsenyhdistysten äänivaltaiset edustajat

Puolueen jäsenyhdistyksillä on oikeus lähettää puoluekokoukseen yhteensä 400 äänivaltaista edustajaa. Kukin äänivaltainen edustaja käyttää yhtä ääntä. Yksi henkilö voi toimia vain yhden jäsenyhdistyksen äänivaltaisena edustajana.

Äänivaltaiset edustajat jakautuvat jäsenyhdistysten kesken niiden jäsenmaksun maksaneiden jäsenten määrän perusteella. Jäsenmaksun maksaneiksi jäseniksi lasketaan edellisenä kalenterivuonna jäsenmaksun maksaneet henkilöt.

Puoluehallitus vahvistaa jäsenmaksun maksaneiden jäsenten määrät puolueen jäsenmaksurekisteriin kirjattujen puolueen jäsenmaksuosuuksien mukaan.

Äänivaltaiset edustajat jakautuvat jäsenyhdistysten muodostamille järjestökokonaisuuksille. Järjestökokonaisuuksiksi kutsutaan tässä:

- kutakin piirijärjestöä ja sen jäsenenä olevia perusyhdistyksiä yhdessä
- kutakin liittojärjestöä ja sen jäsenenä olevia liittojärjestön paikallisyhdistyksiä yhdessä
- muiden puolueen jäsenyhdistysten, jotka eivät kuulu yllämainittuihin kategorioihin, yhdessä muodostamaa ryhmää

Äänivaltaiset edustajat jakautuvat järjestökokonaisuuksien ja niihin kuuluvien yhdistysten kesken seuraavasti:

1. Lasketaan, kuinka paljon jäsenmaksun maksaneita henkilöjäseniä on puolueen jäsenyhdistyksissä yhteensä. Tätä lukua kutsutaan puolueen jäsenmääräksi.
2. Lasketaan, kuinka paljon jäsenmaksun maksaneita henkilöjäseniä on kunkin piirijärjestön jäsenenä olevissa perusyhdistyksissä yhteensä. Kukin jäsen lasketaan vain kerran, riippumatta siitä, kuinka moneen yhdistykseen kuuluu. Tätä lukua kutsutaan piirin jäsenmääräksi.
3. Lasketaan, kuinka paljon jäsenmaksun maksaneita henkilöjäseniä on kussakin liittojärjestössä ja sen jäsenenä olevissa paikallisyhdistyksissä yhteensä. Kukin jäsen lasketaan vain kerran, riippumatta siitä, kuinka moneen yhdistykseen kuuluu. Tätä lukua kutsutaan liittojärjestön jäsenmääräksi.
4. Lasketaan, kuinka paljon jäsenmaksun maksaneita henkilöjäseniä on muissa puolueen jäsenyhdistyksissä yhteensä. Kukin jäsen lasketaan vain kerran, riippumatta siitä, kuinka moneen yhdistykseen kuuluu. Tätä lukua kutsutaan muiden yhdistysten yhteisjäsenmääräksi.

5. Jos sama henkilöjäsen kuuluu kahden yllä kuvatun järjestökokonaisuuden jäsenmäärään, hänet lasketaan kummankin hyväksi puolikkaana jäsenenä. Kolmeen kuuluva henkilöjäsen lasketaan kunkin hyväksi 1/3-jäsenenä, neljään kuuluva 1/4-jäsenenä jne.
6. Kukin piiri- ja liittojärjestö saa yhden oman edustajan.
7. Jäljelle jäävää edustajamäärää (400 vähennettynä piiri- ja liittojärjestöjen määrällä) kutsutaan jäsenmäärän mukaan jaettaviksi edustajapaikoiksi. Nämä jaetaan seuraavasti:
 - 7.1. Lasketaan kunkin piirin jäsenmäärän, liittojärjestön jäsenmäärän ja muiden yhdistysten yhteisjäsenmäärän suhde puolueen jäsenmäärään.
 - 7.2. Lasketaan kunkin piirijärjestön, liittojärjestön ja muiden yhdistysten osalta, mikä on tämän suhdeluvun mukainen osuus jäsenmäärän mukaan jaettavista edustajapaikoista.
 - 7.3. Kukin piirijärjestö, liittojärjestö ja muiden yhdistysten järjestökokonaisuus saa tämän laskutoimituksen osoittamaa kokonaislukua vastaavan määrän edustajia. Jos kaikki edustajapaikat eivät tule näin jaetuiksi, loput paikat jaetaan laskutoimituksen osoittamien desimaaliosien suuruuden mukaisessa järjestyksessä. Jos desimaaliosat ovat yhtä suuret, järjestys ratkaistaan arpomalla.
 - 7.4. Jos jokin piirijärjestö saisi tämän jaon mukaan alle 6 äänivaltaista edustajaa, kasvatetaan edustajien kokonaismäärää yli 400:n niin monella edustajalla kuin piiri olisi jäämässä alle 6 edustajan ja jaetaan nämä ylimääräiset edustajapaikat kyseiselle piirille.
 - 7.5. Kukin piirijärjestön, liittojärjestön ja muiden yhdistysten näin saamat edustajapaikat jaetaan eteenpäin kuhunkin järjestökokonaisuuteen kuuluville yhdistyksille seuraavalla tavalla:
 - 7.5.1. Piiri- ja liittojärjestöjen muodostamissa järjestökokonaisuuksissa 1/5 järjestökokonaisuuden saamista edustajapaikoista jaetaan tasan kaikkien järjestökokonaisuuteen kuuluvien yhdistysten kesken, joilla on jäsenmaksun maksaneita henkilöjäseniä.
 - 7.5.2. Loput 4/5 järjestökokonaisuuden edustajapaikoista ja muiden puolueen jäsenyhdistysten muodostaman järjestökokonaisuuden kaikki edustajapaikat jaetaan näiden yhdistysten kesken niiden jäsenmaksun maksaneiden henkilöjäsenten määrien suhteessa seuraavissa kohdissa kuvatulla tavalla.
 - 7.5.3. Lasketaan kunkin yhdistyksen jäsenmäärä. Jos sama henkilöjäsen kuuluu kahteen saman järjestökokonaisuuden yhdistykseen, hänet lasketaan kummankin jäsenmäärään puolikkaana jäsenenä, kolmeen kuuluva kunkin hyväksi 1/3-jäsenenä, neljään kuuluva 1/4-jäsenenä jne.
 - 7.5.4. Lasketaan kunkin yhdistyksen jäsenmäärän suhde koko järjestökokonaisuuden jäsenmäärään.
 - 7.5.5. Lasketaan kunkin yhdistyksen osalta, mikä on tämän suhdeluvun mukainen osuus jäsenmäärien mukaan jaettavista järjestökokonaisuuden edustajapaikoista.
 - 7.5.6. Kukin yhdistys saa tämän laskutoimituksen osoittamaa kokonaislukua vastaavan määrän edustajia. Jos kaikki edustajapaikat eivät tule näin jaetuiksi, loput paikat jaetaan laskutoimituksen osoittamien desimaaliosien suuruuden mukaisessa järjestyksessä. Jos desimaaliosat ovat yhtä suuret, järjestys ratkaistaan arpomalla.

- 7.5.7. Jos piirijärjestöön kuuluu 7 §:ssä mainittu kunnallisjärjestö, jonka jäseniä ovat kunnassa toimivat puolueen jäsenyhdistykset, tällainen kunnallisjärjestö saa yhden edustajan, joka vähennetään järjestökokonaisuuden saamista edustajapaikoista. Loput järjestökokonaisuuden edustajapaikat jaetaan kohdissa 7.5.1–7.5.6 kuvatulla tavalla.
- 7.6. Äänivaltaiset edustajat valitsee kunkin edustajia saaneen yhdistyksen päätösvaltainen yhdistyksen kokous, ellei kokous päättää delegoida valintaa yhdistyksen hallitukselle.
- 7.7. Mikäli piirin perusyhdistys tai liittojärjestön paikallisyhdistys ei ole valinnut edustajiaan viimeistään piirijärjestön tai liittojärjestön päätösvaltaisessa kokouksessa määrättyyn takarajaan mennessä, yhdistyksen edustajien valinta siirtyy perusyhdistykseltä piirijärjestölle ja liittojärjestön paikallisyhdistykseltä liittojärjestölle.

24 § Puoluekokouksen kokoontuminen ja päätösvaltaisuus

Sääntömääräinen puoluekokous pidetään vuosittain puoluehallituksen määräämänä ajankohtana. Puoluehallituksen on toimitettava kirjallinen kokouskutsu kaikille puolueen jäsenyhdistyksille ja kannatusjäsenille postittamalla se viimeistään kolme viikkoa ennen puoluekokousta.

Puoluekokous on päätösvaltainen, kun se on laillisesti koolle kutsuttu.

25 § Ylimääräiset puoluekokoukset

Puolue pitää ylimääräisen puoluekokouksen, jos puoluehallitus tai -valtuuskunta niin päättää, tai jos vähintään 1/10 puolueen äänioikeutetuista jäsenistä eli jäsenyhdistyksistä sitä kirjallisesti puoluehallitukselta vaatii erityisesti ilmoittamansa asian käsittelyä varten.

26 § Aloitteet

Aloitteita puoluekokoukselle voivat tehdä puolueen jäsenyhdistyksen henkilöjäsen, yksittäinen jäsenyhdistys, puoluehallitus, puoluehallituksen asettama työryhmä, puoluevaltuuskunta, Vihreän liiton eduskuntaryhmä ja Vihreän liiton valtuuskunta Euroopan parlamentissa. Kukin jäsenyhdistyksen henkilöjäsen voi tehdä vain yhden aloitteen.

Puoluekokoukselle tarkoitetut aloitteet on toimitettava puoluehallitukselle 54 vuorokautta ennen puoluekokousta. Määräaikana saapuneista, puoluekokouksen esityslistalle otettavista aloitteista on puoluehallituksen annettava lausuntonsa, joihin tulee sisältyä esitykset aloitteiden johdosta tehtäviksi puoluekokouksen päätöksiksi. Puoluekokousaloitteet ja puoluehallituksen niistä antamat lausunnot lähetetään puoluekokoukseen ilmoitetuille äänivaltaisille edustajille ja puolueen jäsenyhdistyksille viimeistään kolme viikkoa ennen puoluekokouksen alkamista.

Puoluekokouksen käsittelyyn haluttavia viime hetkellä ajankohtaisiksi tulleita aloitteita voi toimittaa tämän aikamäärän jälkeen vielä puoluehallitukselle, joka voi harkintansa mukaan tuoda esityksiä ja aloitteita suoraan kokoukseen. Puoluevaltuuskunnalla on oikeus myös antaa aloite-ehdotuksia puoluehallituksen käsiteltäväksi puoluekokousta edeltävässä kokouksessaan määräajasta riippumatta.

EHDOKKAIDEN ASETTAMINEN EDUSKUNTAVAALEISSA

27 § Ehdokkaiden asettaminen

Puolueen ehdokkaat kansanedustajiksi asetetaan kussakin vaalipiirissä jäsenäänestyksen perusteella.

Jäsenäänestys ei kuitenkaan ole pakollinen, jos ehdokkaiksi nimetään enintään niin monta henkilöä kuin puolueella on oikeus asettaa ehdokkaita vaalipiirissä.

Päätöksen ehdokkaiden lukumäärästä ja asettamisesta tekee puolueen piirijärjestö.

28 § Jäsenäänestyksen toteuttaminen

Jäsenäänestys toteutetaan postiaanestyksenä noudattaen 33 §:ssä kuvattua suhteellista vaalitapaa.

Jäsenäänestys suoritetaan siten, että siinä valitaan kolme neljäsosaa – ylöspäin pyöristettynä, ellei osuus ole kokonaisluku – siitä ehdokasmäärästä, joka vaalipiirissä voidaan asettaa ehdokkaaksi. Piirijärjestön kokous voi kuitenkin vaihtaa valituiksi tulleista määrän, joka vastaa enintään yhtä neljäsosaa – alaspäin pyöristettynä, ellei osuus ole kokonaisluku – siitä ehdokasmäärästä, joka vaalipiirissä voidaan asettaa ehdokkaaksi. Vaihdettavat ehdokkaat eivät kuitenkaan voi olla n eniten ääniä saaneiden joukosta, missä n on puolet – ylöspäin pyöristettynä, ellei osuus ole kokonaisluku – siitä ehdokasmäärästä, joka vaalipiirissä voidaan asettaa ehdokkaaksi. Loput ehdokkaat nimeää piirijärjestön kokous tai sen valtuuttamana piirijärjestön hallitus.

Jäsenäänestyksen tulokseen ei lueta henkilöä, jota vaalikelpoisuuden menettämisen, kieltäytymisen tai muun sellaisen syyn vuoksi ei voida asettaa ehdokkaaksi.

Muilta osin jäsenäänestyksessä menetellään puoluevaltuuskunnan hyväksymän vaalijärjestyksen mukaisesti.

29 § Ehdokkaiden nimeäminen jäsenäänestykseen

Oikeus nimetä henkilöitä jäsenäänestykseen on puolueen jokaisella vaalipiirissä toimivalla jäsenyhdistyksellä. Kukin jäsenyhdistys saa esittää sen määrän henkilöitä, joka vaalipiirissä saadaan asettaa ehdokkaiksi. Päätöksen ehdokkaiden nimeämisestä jäsenäänestykseen tekee asianomaisen jäsenyhdistyksen päätösvaltaa käyttävä kokous.

Puoluehallituksella on oikeus nimetä jäsenäänestykseen enintään sellainen määrä henkilöitä, joka vastaa 1/10 kyseisestä vaalipiiristä valittavaksi tulevasta kansanedustajamäärästä.

Jäsenäänestykseen on otettava myös henkilö, jota vähintään 15 vaalipiirissä toimiviin jäsenjärjestöihin kuuluvaa vaalipiirissä asuvaa henkilöjäsentä on esittänyt. Sama henkilö voi olla tällä tavalla nimeämässä vain yhtä henkilöä.

Jäsenäänestykseen ei saa nimetä henkilöä, joka ei ole valtiollisissa vaaleissa vaalikelpoinen, eikä henkilöä, joka ei ole antanut nimeämiseen kirjallista suostumustaan.

30 § Osanotto jäsenäänestykseen

Jäsenäänestykseen saavat ottaa osaa piirijärjestön jäsenyhdistysten henkilöjäsenet sekä vaalipiirissä asuvat valtakunnallisten henkilöjäsenyhdistysten jäsenet, jotka ovat jäsenäänestyksen toteuttamisvuoden alkaessa täyttäneet 15 vuotta ja maksaneet jäsenmaksun puoluevaltuuskunnan hyväksymän vaalijärjestyksen määräämän ajan sisällä.

EDUSKUNTARYHMÄ JA OSALLISTUMINEN HALLITUKSEEN

31 § Eduskuntaryhmä

Puolueen eduskuntaryhmän muodostavat ne kansanedustajat, jotka on valittu puolueen piirijärjestöjen ehdokkaiksi asettamista henkilöistä, sekä kansanedustajat, jotka eduskuntaryhmä myöhemmin hyväksyy jäsenikseen.

Eduskuntaryhmä nimeää edustajat valtionyhtiöiden hallintoneuvostoihin, ministeriöiden hallinnonaloihin kuuluviin työryhmiin, neuvottelukuntiin, hallintoneuvostoihin ja vastaaviin tahoihin, joista nimityspyyntö on tullut eduskuntaryhmälle.

Eduskuntaryhmän ryhmäkanslian tulee ilmoittaa nimityspyynnöstä puoluehallitukselle, joka voi tehdä eduskuntaryhmälle nimitysesityksen. Vastaavasti puolue toimiston on ilmoitettava eduskuntaryhmälle puolueelle saapuneista nimityspyynnöistä.

Eduskuntaryhmä noudattaa nimityksissä samoja sääntöjä kuin puoluehallitus.

32 § Osallistuminen hallitusyhteistyöhön

Puolue voi olla edustettuna maan hallituksessa ja tukea sitä, jos hallituksen ohjelma ja toiminta ovat sopusoinnussa puolueen toimintaperiaatteiden ja tavoitteiden kanssa.

Eduskuntaryhmä nimeää hallitusneuvotteluihin liittyviä asioita valmistelemaan toimikunnan, jonka puheenjohtajana on puolueen puheenjohtaja, ja jonka muista jäsenistä vähintään puolet tulee olla puoluehallituksen eduskuntaryhmälle esittämiä. Tämän toimikunnan jäsenet edustavat puoluetta hallitusneuvottelijoina ja ovat läsnäolo- ja puheoikeutettuja puoluehallituksen, puoluevaltuuskunnan ja eduskuntaryhmän kokouksissa niiden käsitellessä tässä pykälässä tarkoitettuja asioita.

Hallitusohjelman hyväksymisestä, hallitusyhteistyöhön osallistumisesta sekä hallitusyhteistyön lopettamisesta päätetään eduskuntaryhmän ja puoluevaltuuskunnan yhteisessä kokouksessa, jossa jokaisella osanottajalla on yksi ääni. Kokous on päätösvaltainen, jos se on kutsuttu koolle puoluevaltuuskunnan sekä eduskuntaryhmän puheenjohtajien yhteisellä kutsulla, joka on saatettu tiedoksi jokaiselle puoluevaltuuskunnan ja eduskuntaryhmän jäsenelle. Tämä yhteiskokous päättää myös puolueen ehdokkaat valtioneuvoston jäseniksi.

Yhteiskokouksessa on läsnäolo-, puhe- ja esitysoikeus myös puoluehallituksen jäsenillä, puoluesihteerillä sekä eduskuntaryhmän pääsihteerillä. Puolueen ja eduskuntaryhmän vakinaisilla työntekijöillä sekä kansanedustajien avustajilla on yhteiskokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.

MUITA SÄÄDÖKSIÄ

33 § Puolueen sisäisissä vaaleissa käytettävä vaalitapa

Silloin kun täytettäviä paikkoja on vain yksi, äänestetään ensimmäisellä kierroksella kaikkien ehdokkaiden kesken ja toisella kierroksella kahden eniten ääniä saaneen kesken, ellei kukaan ehdokkaista saa ensimmäisellä kierroksella ehdotonta enemmistöä äänistä.

Suhteellista vaalia käytetään silloin, kun täytettäviä paikkoja on enemmän kuin yksi.

Vaalit toimitetaan suhteellisina ehdokaslistoja käyttämättä siten, että äänivaltainen henkilö voi vaalissa äänestää enintään niin monta ehdokasta kuin on täytettäviä paikkoja. Jokainen annettu ääni jaetaan vaalilippuun merkittyjen ehdokkaiden kesken ensimmäisenä olevan ehdokkaan saadessa yhden äänen, toisena olevan puoli ääntä, kolmantena olevan yhden kolmasosan ääntä ja niin edelleen. Valituiksi tulevat määräytyvät ehdokkaiden saamien äänien mukaisessa järjestyksessä.

34 § Sukupuolikiintiöt

Jos puoluehallituksen tai -valtuuskunnan vaalin tulos ei täytä 13 § ja 16 §:ssä määritellyn sukupuolikiintiön vaatimusta, menetellään siten, että vähiten ääniä saanut, valituksi tullut enemmistösukupuolen edustaja jätetään valitsematta ja tilalle valitaan eniten ääniä saanut, valitsematta jäänyt vähemmistösukupuolen edustaja. Menettely toistetaan niin monta kertaa, että sukupuolikiintiö täyttyy.

35 § Neuvoa-antava jäsenäänestys

Puoluehallitus voi katsoessaan sen tarpeelliseksi toimeenpanna neuvoa-antavan jäsenäänestyksen tärkeän kysymyksen johdosta. Jäsenäänestyksessä äänivaltaisia ovat puolueen jäsenyhdistysten henkilöjäsenet, jotka ovat maksaneet jäsenmaksun puoluehallituksen määräämän ajan sisällä.

Puoluehallituksen on toimeenpantava neuvoa-antava äänestys, jos vähintään kaksi piirijärjestöä tai viisi muuta jäsenyhdistystä, joilla on yhteensä vähintään 100 jäsenmaksun maksanutta henkilöjäsentä, sitä samasta määrätystä asiasta vaativat.

SÄÄNTÖMUUTOKSET, PUOLUEEN PURKAMINEN

36 § Puolueen sääntöjen muuttaminen

Näiden sääntöjen muuttamisesta ja puolueen purkamisesta voidaan päättää puoluekokouksessa vähintään 3/4 enemmistöllä annetuista äänistä, mikäli sääntömuutoksesta tai purkamisesta on ilmoitettu kokouskutsussa.

37 § Puolueen purkaminen

Puolueen purkautuessa sen varat käytetään puolueen tarkoituksen edistämiseen purkamisesta päättävän kokouksen määräämällä tavalla. Puolueen tullessa lakkautetuksi varat käytetään samaan tarkoitukseen.